

StatoilHydro ASA
Postboks 7190
5020 BERGEN

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 2. april 2008
Vår ref.: 2006/83 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Sissel Wiken Sandgrind, telefon: 22 57 36 14

Vedtak om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp i 2007 for StatoilHydro ASA, Stureterminalen

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. StatoilHydro ASA, Stureterminalen har i 2007 hatt et kvotepliktig utslipp på 84 079 tonn CO₂.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og vedtak om tildeling av kvoter 15. mars 2005, rapport innlevert 1. mars 2008, til Hydros (nå StatoilHydro) brev av 5. juli 2007 og til dokumentasjon innsendt i forbindelse med søknad om endret tillatelse til kvotepliktig utslipp av klimagasser etter forurensningsloven av 15. oktober 2007.

Det vises også til inspeksjon på bedriften 14. september 2007, og til endelig inspeksjonsrapport vedlagt SFTs brev av 11. oktober 2007.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første leddforskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 23. desember 2004 (klimakvoteforskriften) § 2-1 og særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 3. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851

om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg. Utslipp som fant sted i 2007 skal rapporteres i henhold til bestemmelsene i klimakvoteforskriften slik den lød før den ble endret 14. september 2007. Alle henvisninger til klimakvoteforskriften i dette brevet er derfor til forskriften slik den lød før endringene av 14. september 2007.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

a) Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydro ASA, Stureterminalen sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 1. mars 2007, som er innen fristen.

b) Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for StatoilHydro ASA, Stureterminalen, heretter omtalt som StatoilHydro, er knyttet til energiproduksjon, dvs. bruk av fyrgass som energibærer og fakkalgass til fakkell. Det kvotepliktige utslippet er derfor rapportert i henhold til de generelle kravene i klimakvoteforskriften § 2-3 og de mer spesifikke kravene for energiproduksjon i § 2-4. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 15. mars 2005.

Kilder

Bedriften har i 2007 hatt kvotepliktig utslipp fra forbrenning av fyrgass i fyrkjel og fakkalgass i fakkell, jf. utslippsrapportens tabell 1.1.2 a).

Kilde	Energivare
Fyrkjel	Fyrgass
Lavtrykksfakkell (LP-fakkell)	Fakkalgass

Vurdering av aktivitetsdata

Det fremkommer av klimakvoteforskriften vedlegg 1 punkt B.1.3.1 at ved frembringelse av aktivitetsdata for bestemmelse av CO₂-utslipp fra forbrenning av gass skal mengden forbrent gass bestemmes gjennom målinger av faktisk forbruk. Innrapporterte aktivitetsdata for bestemmelse av det kvotepliktige utslippet i forbindelse med energiproduksjon på Stureterminalen omfatter forbruk av fyrgass i fyrkjel og forbrenning av fakkalgass i fakkell (dvs. fakkalgass til pilotbrennere i fakkell og i forbindelse med vedlikehold).

Innrapportert forbruk av ulike energivarer fremkommer i tabellen under, jf. utslippsrapportens tabell 1.1.2 a).

Energivare	Forbruk tonn
Fyrgass	29 111
Fakkelgass	83
Sum	29 194

SFT har vurdert usikkerheten i frembringelsen av aktivitetsdataene og har følgende å bemerke:

Fyrkjel

Fyrkjelen står for over 99 % av CO₂-utslippene på Stureterminalen. Forbruket av fyrgass i fyrkjel (dvs. naturgass fra OTS-rørledningen) måles kontinuerlig volumetrisk over en måleblende. Måleren er ikke ustyrt med tetthetsmåler. Målingene baseres på tetthet beregnet ut fra gassammensetning, trykk og temperatur. Ifølge StatoilHydro er differansetrykk-, trykk- og temperaturmåling dublert for å kompensere for månedlig kalibreringskontroll, som er kravet for måling av petroleum for fiskale formål. Stureterminalen gjennomfører kalibreringskontroller hvert fjerde år.

Ved vurdering av om klimakvoteforskriftens krav til usikkerhet er oppfylt har SFT lagt vekt på EUs retningslinjer for overvåking og rapportering av utslipp vedtatt 29. januar 2004 med hjemmel i EUs kvotedirektiv 2003/87/EC.

Kravene til usikkerhet som fremkommer av disse retningslinjene er basert på flere forhold. Eksempler på slike forhold er det totale utslippet fra virksomheten, kildens betydning for det totale utslippet og kildens særlige karakteristika.

Det stilles strenge krav til kilder av betydning for virksomheter med totalt utslipp mellom 50 000 og 500 000 tonn CO₂ pr år. For bestemmelse av aktivitetsdataene knyttet til forbrenning av fyrgass stiller SFT krav om at usikkerheten for slike kilder ikke skal være større enn $\pm 2,5$ % i 2007. Med kilde i denne sammenhengen menes uavhengige energivarestrømmer. Dette kravet til usikkerhet gjelder imidlertid ikke for bestemmelse av aktivitetsdataene knyttet til fakling, og for de av virksomhetens minste kilder som til sammen utgjør mindre enn 5 % av det totale utslippet.

StatoilHydro har for Stureterminalen utført en usikkerhetsanalyse i 2007 vha. beregningsprogrammet EMU – Orifice Fiscal Metering Station. Dette programmet er utviklet av Christian Michelsen Research på vegne av Norsk Forening for Olje og Gass Måling (NFOGM) og Oljedirektoratet (OD) for å beregne total usikkerhet i måleutstyr underlagt forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og for beregning av CO₂-avgift. StatoilHydro har identifisert følgende kilder til usikkerhet knyttet til måleinstrument for fyrgassmengder: tetthetsbestemmelse, trykkmåling, differansetrykkmåling, temperaturmåling, blendeplate og ISO 5167-kalkulasjoner. Blendemålerens total usikkerhet (ekspandert usikkerhet ved 95 % konfidensintervall) er vha EMU-programmet beregnet til $\pm 1,2$ % for rater mellom 3 000 og 4 000 kg/time. For

rater ned til 1 000 kg/time er usikkerheten beregnet til Side 4 av $\pm 2,5$ %. Ifølge StatoilHydro ligger ratene mellom 3 000 og 4 000 kg/time mesteparten av tiden.

SFT finner å kunne legge bedriftens innrapporterte tall til grunn for oppgjøret av kvoteplikten i 2007. SFT er imidlertid fortsatt usikker på om Stureterminalen klarer kravet til usikkerhet i aktivitetsdata. Statoilhydro er derfor pålagt å engasjere en uavhengig tredjepart til å gjennomføre usikkerhetsvurderinger i 2008 knyttet til bestemmelse av aktivitetsdata for fyrgass på Stureterminalen, jf. endret tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 31. mars 2008. Vi viser for øvrig til SFTs brev datert 30. mars 2007 og til inspeksjonsrapport vedlagt brev datert 11. oktober 2007.

Fakkel

Fakkelen (dvs. lavtrykksfakkelen) er unntaksvis i drift, men har en kontinuerlig pilotflamme. Utslipet fra denne kilden utgjorde ca. 0,003 % av totalt CO₂-utslipp på Stureterminalen i 2007. Ifølge StatoilHydro forekommer aldri full fakling pga av at fjellhallene (kavernene) er en del av lavtrykksystemet. Mengde fakkelgass til lavtrykksfakkelen, dvs. til pilotflamme og i forbindelse med vedlikehold, måles ikke, men beregnes ifølge bedriften ut fra hhv. designbetingelser for fakkelen og ut fra enkle flashberegninger ved trykkavlastninger i LPG-anlegget. Gass som fakles i forbindelse med vedlikehold kommer fra de deler av anlegget som trykkavlastes før vedlikehold – gjennomføres ca. hvert annet år. Ifølge bedriften er det ikke mulig å angi usikkerheten knyttet til bestemmelse av aktivitetsdata for fakkel.

Når det gjelder fakkel er SFTs vurdering at bestemmelsen av fakkelgassvolumer, både til pilotflamme og i forbindelse med vedlikehold, har relativ høy grad av usikkerhet, men fordi gassvolumene som fakles utgjør promiller av det totale utslippet anser SFT usikkerheten for fakkel for ikke å påvirke den samlede usikkerheten i beregningen av aktivitetsdata. SFT vurderer på denne bakgrunn at klimakvoteforskriftens krav er oppfylt for fakkel.

Vurdering av utslippsfaktorer

Bedriften har benyttet følgende bedriftsspesifikke utslippsfaktorer for 2007:

Energivare	Utslippsfaktor tonn CO ₂ /tonn energivare
Fyrgass	2,88
Fakkelgass	2,88

Det fremkommer av klimakvoteforskriften vedlegg 1 punkt B.1.3.2 at bedriftsspesifikke utslippsfaktorer skal baseres på årlig gjennomsnitt av det faktiske karboninnholdet i gassen som brennes.

Fyrkjel

StatoilHydro bestemmer utslippsfaktor for fyrgass på grunnlag av daglige prøver (spotprøver) og analyser av brenngassen. Spotprøvene tas og analyseres av bedriftsinternt laboratorium ved Stureterminalen, som driftes av M-I SWACO (dvs. et tredjeparts

laboratorium). M-I SWACO er ifølge StatoilHydro akkreditert i henhold til NS-EN ISO 17025. StatoilHydro benytter egen metode for prøvetaking av brenngass, dvs. AI 002. Analysen som benyttes for bestemmelse av sammensetning er en modifisert metode basert på standarden ASTM D 1945, "Analysis of natural gas".

Ved rapportering av det kvotepliktige utslippet benytter bedriften en utslippsfaktor som beregnes fra månedlige snitt (dvs. at månedlige utslippsfaktorer for fyrgass er basert på et månedlig vektet og normalisert gjennomsnitt av analyseresultatene). StatoilHydro vurderer usikkerheten i utslippsfaktor for fyrgass til å være svært nær $\pm 0,5\%$ med daglige analyser av fyrgassen.

SFT finner å kunne legge bedriftens utslippsfaktor for fyrgass til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2007. Klimakvoteforskriften av 23. desember 2004 nr. 1851, stiller ingen krav til maksimal usikkerhet knyttet til utslippsfaktor. Vi viser for øvrig til SFTs inspeksjonsrapport vedlagt brev datert 11. oktober 2007 og til endret tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 31. mars 2008.

Fakkel

Sammensetningen i fakkalgass til pilotbrennerne i fakkel og gass som fakles i forbindelse med vedlikehold analyseres ikke. Ifølge bedriften er fakkalgassen til pilotbrennerne i praksis den samme som fyrgassen, mens fakkalgass i forbindelse med vedlikehold (avlastningsfakling) vil variere noe, avhengig av hvilket område av anlegget som trykkavlastes. Bedriften vurderer imidlertid variasjonen i fakkalgassen for å være liten, og har derfor ved årets rapportering benyttet utslippsfaktoren for fyrgass. Da fakling i forbindelse med vedlikeholdsarbeid skjer hvert annet år, er bedriftens vurdering at CO₂-utslippet fra denne aktiviteten vil være veldig liten sammenliknet med totaliteten.

Usikkerheten i utslippsfaktoren for fakkalgass er høy ettersom bedriften ikke analyserer gassens sammensetning, men fordi bidraget fra denne kilden utgjorde ca. 0,003 % av totalt CO₂-utslipp på Stureterminalen i 2007, vurderer SFT usikkerheten i utslippsfaktoren for fakkel for ikke å påvirke usikkerheten i bedriftens samlede utslipp.

Kvotepliktige CO₂-utslipp

SFT finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og utslippsfaktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp. De kvotepliktige utslippene fra StatoilHydro ASA, Stureterminalen beregnes ut fra ligningen oppgitt i klimakvoteforskriften vedlegg 1 pkt. B.1.0 (1). Dette gir følgende kvotepliktig utslipp i 2007:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata (tonn energivare)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn energivare)	Kvotepliktige utslipp (tonn)
Fyrkjel	Fyrgass	29 111	2,88	83 839,7
Lavtrykksfakkel (LP-fakkel)	Fakkalgass	83	2,88	239
Sum				84 078,7

Det er lagt til grunn en oksidasjonsfaktor på 1.

c) Innsendelse av kontrolldata

SFT har gjennomgått bedriftens innsendte kontrolldata. Med kontrolldata menes utslippsdata for ikke kvotepliktige utslipp, herunder utslipp fra forbrenning av diesel i nødstrømsaggregat og brannpumper (2 stk) til bruk på brannøvelsesfelt, og bruk av fyringsparafin til brannøvelsesformål (delvis forbrenning – her oppgitt som fullstendig forbrenning). Bedriftens samlede ikke kvotepliktige CO₂-utslipp utgjorde 66 tonn i 2007. SFT har ingen merknader til disse dataene.

Utslippene av CO₂ som ikke er kvotepliktige fremkommer på følgende måte:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata (tonn energivare)	Utslippsfaktor (tonnCO ₂ /tonn energivare)	Ikke kvotepliktig utslipp (tonn)
Motor (brannpumper)	Diesel	12,1	3,17	38,4
Motor (nødstrømsaggregat)	Diesel	5,5	3,17	17,4
Annet (branntreningsfelt)	Fyringsparafin	3,2	3,17	10,1
Sum				65,9

d) Innsendelse av opplysninger om internkontroll

Det følger av klimakvoteforskriften § 2-3 første ledd bokstav k) jf. andre ledd at første utslippsrapport skal inneholde kopi av etablerte prosedyrer og systemer relevant for frembringelse, arkivering, kvalitetssikring og kontroll av de rapporterte utslippsdataene. Kravene til internkontroll følger av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ datert 11. mars 2005 pkt 2. Det er særlig fremhevet i den særskilte tillatelsen at internkontrollen skal sikre at rapporteringskravene i klimakvoteforskriften kapittel 2 blir overholdt.

SFT har ikke merknader til de opplysningene som foreligger om internkontroll. Bedriften må påregne en mer detaljert oppfølging av internkontrollsystemet ved en eventuell inspeksjon i 2008.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 84 079 tonn CO₂ i 2007. Vedtaket om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Informasjon om oppgjør av kvoteplikten

Alle kvotepliktige virksomheter skal innen 1. mai overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2007 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For StatoilHydro ASA, Stureterminalen innebærer dette at 84 079 kvoter skal overføres fra bedriftens brukerkonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Overføringen skjer ved at bedriften fyller ut og sender SFT skjemaet "Overføring av kvoter". Skjemaet skal sendes per brev eller telefaks. Skjemaet er tilgjengelig på SFTs nettsted:

http://www.sft.no/seksjonsartikkel_39625.aspx

På denne nettsiden finnes også annen nyttig informasjon om det norske kvotehandelssystemet.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 25 000,-, jf. vedlagte faktura.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner StatoilHydro ASA, Stureterminalens rapport for kvotepliktig utslipp i 2007. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Den kvotepliktige ilegges et gebyr på kr. 25 000,-.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Audun Rosland (etter fullmakt)
prosjektleder

Sissel Wiken Sandgrind
senioringeniør

Vedlegg:

Faktura for gebyr for behandling av rapport for kvotepliktig utslipp i 2007
Forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften)

Kopi til:

Øygarden kommune, Teknisk etat, 5336 TJELDSTØ
Fylkesmannen i Hordaland, Miljøvernavdelingen, Postboks 7310, 5020 BERGEN